

KONGRELER

**Milletlerarası Basın Enstitüsü (International Press Institute,
I. P. I.) nün 13 cü kongresi**

İstanbul, 3 — 5 Haziran 1964

1952 de soğuk harbin şiddetle hüküm sürdüğü ve Batı dünyasının yoğun bir silâhlanma yarışına giriştiği sırada, demokrasinin ana direklerinden biri sayılan basın hürriyetinin korunması için teşkilâtli bir hamle yapılmıştır. Bu hamlenin sonucunda meydana gelen «International Press Institute» (I. P. I.) o tarihten bu yana basın hürriyetini yazılı veya yazısız anayasaları çerçevesinde teminata kavuşturan ülkelerin temsilcileri yardımı ile faaliyete girişebildikleri bütün ülkelerde basının durumu ile ilgilenmiş ve basın üzerine yapılmak istenen çeşitli baskıları dünya halkı oyuna duyurmak için sistematik gayretler sarfetmiştir.

Türk basın camiasının özellikle 1960 dan önceki iktidar devresinde girişmiş olduğu şiddetli direniş hareketlerini yakından izleyen Enstitü bu hareketinin en kıdemli lideri olarak saydıkları Ahmed Emin Yalman'ı yönetim kurulu üyeliğine seçmiş, kendisine ayrıca yazı hürriyetini sarsılmaz savunucusu sıfatıyla bir altın kalem hediye etmiştir.

Enstitünün tüzüğü millî seksiyon olarak üye olma hakkını sadece hukukan ve gerçekten basın hürriyetini garanti altında bulunduran ülkelere açık bulundurmaktadır. Ferdî üyelik millî enstitüler yolu ile olmaktadır. Enstitünün konseyinde her ülke bir veya birkaç millî temsilci bulundurmaktadır. 1 Mayıs 1964 tarihinde 1.434 ferdî üyeye sahip bulunan merkeze aşağıdaki ülkelerin millî enstitüleri bağlı bulunuyordu : Avustralya, Avusturya, Bahamas adaları, Belçika, Kanada, Ceylon, Danimarka, Finlandiya, Formosa, Fransa, Batı Almanya, Yunanistan, Hong Kong, Hindistan, İran, İsrail, İtalya, Japonya, Hollanda, Norveç, Pakistan, Güney Kore, İsveç, İsviçre, Türkiye İngiltere ve Birleşik Amerika.

13 üncü yıllık kongresini 3—5 Haziran 1964 tarihinde İstanbul'da yapan Milletlerarası Basın Enstitüsünün gündeminde çeşitli milletlere mensup gazetecilerin katıldıkları iki panel tartışması yapılmış, ayrıca iki misafir konferansçı da söz almışlardı «Gazetelerin yaşaması ve ölmesi» konulu panele Avustralya'dan T. C. BRAY, Birleşik Amerika'dan Herbert BRUCKER, Japonya'dan S. EJİRİ A. Stempels birer tebliğ ile katılmışlardır. Tartışmalar boyunca basının diğer kütle haberleşme vasıtalarını rekabetine rağmen yerini muhafaza edebileceğine dair olan iyimser görüşlere (H. Brucker) karşılık, yazı işleri müdürlerinin okuyuculara ne gibi bir materyel sunacaklarını iyice tasarlamamaları halinde hüsrarla karşılaşabilecekleri nevinden (Ejiri) kötümser görüşler arasında dalgalanıp durdu.

İkinci panel tartışması «Gazetecilerin Eğitimi» konusunda tertiplenmişti. Bu alanda ileri sürülen görüşler yine iki kutup etrafında toplanmıştı: ya üniversite veya yüksek okullarda ihtisas bilgilerine dayanan bir eğitimin yapılması ya da gazetecinin iş başında tecrübe kazanması. Şukadar ki bu konuda Enstitünün görüşü daha çok sistematik bir eğitim faaliyetinden yanadır. Esasen birkaç yıldan beri I. P. I., ünlü Amerikan vakıflarından Ford Foundation, Rockefeller Foundation ve Asia Foundation'un yardımı ile biri Asya diğeri Afrika'da olmak üzere birer eğitim programı vardır. Bu program çerçevesinde yeni bağımsızlığa kavuşan ülkelerin gazetecilerine meslekî bilgilerini geliştirme imkânları sağlanmaktadır.

Kongreye misafir konferansçı olarak davet edilen İngiliz Basın konseyinin başkanı, Lord Devlin «Basın ahlâkı ve basının sorumluluğu»; Ankara üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi doçentlerinden Dr. Nermin Abadan ise «Türk basınının tarihî gelişimi ve günümüzün sorunları» konusunda birer konuşma yapmışlardır. (1) Kongre sonunda Ahmet Emin Yalman'ın kendi dileği ile çekilmesi üzerine Milliyet gazetesi yazı işleri müdürü Abdi İpekçi Türkiye millî temsilciliği ve yönetim Kurulu üyeliğine seçildi.

Burada yayınladığımız teferruatlı Türk Basın bibliyografyası ile yabancı basın bibliyografyası özeti bu vesile ile kongre üyelerine dağıtılmıştır.

N. A.

(1) I. P. I. Onüç yıllık faaliyeti sırasında ilk defa Türkiye'de gündeminde bir kadın sözcüsüne yer vermiş bulunmaktadır.